

**ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΘΕΜΑ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΩΝ
ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ
ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ**

ΖΗΤΩ Η ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ-ΕΤΣΙ ΚΙ ΑΛΛΙΩΣ

ΘΕΜΑ Α

Α1. Η εφημερίδα της σύγχρονης εποχής πρέπει να αντισταθεί στην παροδικότητα, την αβεβαιότητα και τη συρρίκνωση του λόγου της ηλεκτρονικής ενημέρωσης, ώστε να προασπιστεί την πληρότητα του λόγου και να διαδώσει την έγκυρη πληροφόρηση. Επιπλέον, η εφημερίδα, αντιτάσσεται στην εξουσία και στην επιδερμική προσέγγιση των καταστάσεων εκ μέρους του διαδικτύου και προωθεί τον δημοκρατικό λόγο, που δομείται στην εποικοδομητική αξιολόγηση και κλονίζει την ανία που προέρχεται από τις παραδεδομένες αντιλήψεις.

ΘΕΜΑ Β

Β1. α. Η σύγχρονη εποχή χαρακτηρίζεται από ασαφή αυτορρυθμισμό. :

Σ (στη χαοτική αυτοσκηνοθεσία της σύγχρονης εποχής)

β. Τα παλαιότερα χρόνια, η εφημερίδα διαδραμάτιζε πρωταγωνιστικό ρόλο. :

Σ (Η εφημερίδα, είτε ως ειδησεογραφικό μέσο, είτε ως πολιτικό εργαλείο, είτε ως ιδεολογικό όργανο, δέσποζε μέχρι πριν λίγα χρόνια)

γ. Η τηλεόραση πραγματοποίησε το πρώτο βήμα για την επικράτηση του διαδικτύου.

: Σ (Το διαδίκτυο ήρθε να επιταχύνει αυτή τη ριζική αλλαγή. Η κυριαρχία της τηλεόρασης είχε ανοίξει το δρόμο.)

δ. Ο τρόπος χρήσης της γλώσσας στο διαδίκτυο χαρακτηρίζεται από ευρεία ανάπτυξη.:

Λ (η δυνατότητα που παρέχει σε όλους το διαδίκτυο να μιλήσουν και να εκφραστούν, έχει καταλυτικά διαμορφώσει μια νέα πραγματικότητα. Η πραγματικότητα αυτή χαρακτηρίζεται από το φευγαλέο της ανάρτησης, το ρευστό του σχολίου, τη συντομία του λόγου, την ανάγκη της λακωνικότητας στην έκφραση.)

ε. Στη σύγχρονη εποχή, η εφημερίδα έχει λάβει την αποδοχή που της αρμόζει.:

Λ (Η μεγάλη συμβολή της εφημερίδας στην εποχή μας βρίσκεται στη «σκιά» των πραγμάτων. Παραγνωρισμένη η εφημερίδα)

Β2.α.

Β2.α.

-Η μεγάλη συμβολή της εφημερίδας στην εποχή μας βρίσκεται στη «σκιά» των πραγμάτων. : Εντός των εισαγωγικών τίθεται σχήμα λόγου. Συγκεκριμένα, τίθεται μεταφορά, για να δηλωθεί με ζωντάνια και παραστατικότητα ότι ο πολύτιμος ρόλος της εφημερίδας έχει πλέον υποτιμηθεί στη σύγχρονη εποχή. Επίσης, με τη χρήση του μεταφορικού λόγου, το κείμενο καθίσταται πιο ελκυστικό για τον αναγνώστη.

-«ζήτη η εφημερίδα»: Εντός των εισαγωγικών τίθεται ευθύς λόγος. Με αυτόν τον τρόπο Έτσι προσδίδεται αληθοφάνεια και ο λόγος αποκτά προφορικότητα,

οικειότητα, ζωντάνια, παραστατικότητα και αμεσότητα. Ακόμα, διακόπτεται η μονοτονία του λόγου, με συνέπεια να ελκύεται το ενδιαφέρον του δέκτη.

β. Χρησιμοποιείται το ασύνδετο σχήμα. Με αυτόν τον τρόπο, ο πομπός προσδίδει έμφαση/ένταση στο συναίσθημά του, το οποίο είναι ο θαυμασμός για τα επιτεύγματα της εφημερίδας. Πιο συγκεκριμένα, η εφημερίδα υπηρετεί τις δημοκρατικές αρχές και αναβαθμίζει τη χρήση της γλώσσας.

Β3. Η συμβολή της εφημερίδας στη σύγχρονη κοινωνία είναι σημαντική, καθώς συνδέεται με την εμπειριστατωμένη επιχειρηματολογία και την ορθή χρήση της γλώσσας. Επομένως, ο λόγος της εφημερίδας χαρακτηρίζεται από σαφήνεια, γνώρισμα που έχει τη δυνατότητα να καταπολεμήσει το διαδίκτυο που επικρατεί ως μέσο ενημέρωσης με χαρακτηριστικά του την παροδικότητα του λόγου, την ασάφεια και τον γλωσσικό περιορισμό.

ΘΕΜΑ Γ

Γ1.

Ο τρόπος λήψης αποφάσεων στην εφημερίδα ήταν πρωτοποριακός για τα ελληνικά δεδομένα, όπως αναφέρεται και μέσω του σχολίου (*διαδικασίες πρωτοφανείς για ελληνική εφημερίδα*) του αφηγητή. Πιο συγκεκριμένα, η εφημερίδα χαρακτηρίζονταν από φιλελευθερισμό. Αυτό ισχύει, διότι οι δημοσιογράφοι συγκροτούσαν μια ομάδα που λάμβανε αποφάσεις σχετικά με τα ζητήματα λειτουργίας και επέτρεπε τον αδέσμευτο και προερχόμενο από πολλές πηγές λόγο. Το συγκεκριμένο δηλώνεται με τη χρήση ά πληθυντικού προσώπου, με το οποίο ο αφηγητής καθιστά σαφές ότι συμμετείχε στη συγκεκριμένη διαδικασία, προσδίδοντας στο κείμενο ένα κλίμα συλλογικότητας. (*Όλοι οι συντάκτες ανήκαμε...πολυφωνία.*) Επίσης, πολιτικώς η εφημερίδα ήταν δημοκρατικά προσκείμενη και, εντός του πλαισίου αυτού, διεξάγονταν ανά εβδομάδα συγκεντρώσεις των συντακτών που επέφεραν τη σύνταξη ενός καταστατικού, δηλαδή μιας γραπτής συμφωνίας που καθόριζε την εσωτερική λειτουργία της εφημερίδας. Ωστόσο, όπως γνωστοποιείται μέσω της μεταφοράς (*οι συνελεύσεις αυτές με τον καιρό ατόνησαν*) που προσδίδει στο κείμενο παραστατικότητα, οι συγκεντρώσεις αυτές μειώθηκαν με την πάροδο του χρόνου, καθώς το καταστατικό δεν ήταν αναγκαίο, αφού οι δημοκρατικές αρχές της εφημερίδας είχαν διασφαλιστεί χωρίς να απαιτείται καμιά άλλη ιδιαίτερη απόφαση ή διαδικασία.

ΘΕΜΑ Δ

Δ1.

ΠΡΟΠΑΓΑΝΔΑ ΤΩΝ Μ.Μ.Ε.:ΑΣΘΕΝΕΙΑ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΙΕΣ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ: Αποτελεί γεγονός ότι τα Μέσα Ενημέρωσης διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην σύγχρονη εποχή, διαμορφώνοντας σε μεγάλο βαθμό την άποψη του ανθρώπου. Ωστόσο, σύμφωνα και με πρόσφατα γεγονότα, παρατηρείται ότι χρησιμοποιούνται και για να πραγματοποιηθεί προπαγάνδα, που εκδηλώνεται ποικιλοτρόπως.

ΚΥΡΙΩΣ ΘΕΜΑ- Α΄ ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ: (α) Τα προβαλλόμενα γεγονότα δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα και παραποιούνται, διότι δεν έχει διεξαχθεί ολοκληρωμένη έρευνα για αυτά. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να υποβαθμίζεται η κριτική ικανότητα των δεκτών.

(β) Παράνομες ενέργειες ισχυρών προσώπων αποκρύπτονται, διότι αν παρουσιαστούν, τα πρόσωπα αυτά θα χάσουν την ισχύ τους. Επομένως,

προβάλλονται επουσιώδη ζητήματα, για να αποσπαστεί η προσοχή των δεκτών της ενημέρωσης.

(γ) Τα Μέσα Ενημέρωσης προβάλλουν ως ορθές απόψεις ορισμένων πολιτικών προσώπων, επειδή τα υποστηρίζουν. Τα πρόσωπα αυτά παρουσιάζονται ότι υπηρετούν σημαντικές αξίες, τις οποίες διαστρεβλώνουν και ουσιαστικά, υπονομεύουν το πολίτευμα της δημοκρατίας.

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ: Παρόλα αυτά, ένας ολοκληρωμένος δημοσιογράφος αρμόζει να διαθέτει συγκεκριμένα γνωρίσματα.

ΚΥΡΙΩΣ ΘΕΜΑ-Β' ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ: (α) Ο δημοσιογράφος είναι ωφέλιμο να διερευνά με υπομονή αυτά τα οποία πρόκειται να παρουσιάσει και να μην επηρεάζεται εύκολα από μη έγκυρες πηγές, για να προβάλλονται αξιόπιστες πληροφορίες στους δέκτες του.

(β) Επιπροσθέτως, οφείλει να παρουσιάζει και να σχολιάζει τα γεγονότα/δρώμενα με αντικειμενικότητα, σημειώνοντας τα θετικά και τα αρνητικά χαρακτηριστικά της κοινωνικοπολιτικής κατάστασης.

(γ) Αρμόζει να εναντιώνεται στην εξυπηρέτηση συμφερόντων για ιδιοτελείς σκοπούς και να ενδιαφέρεται για το όφελος του κοινωνικού συνόλου. Συνεπώς θα αποτελεί/είναι ηθικό υπόδειγμα προς μίμηση, ιδίως προς τη νέα γενιά.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ: Συνοψίζοντας, η προπαγάνδα από τα Μέσα Ενημέρωσης λαμβάνει πολλές μορφές, αλλά , αν εφαρμοστούν τα γνωρίσματα των ολοκληρωμένων δημοσιογράφων, το κοινωνικό σύνολο θα ωφεληθεί σε ποικίλα επίπεδα.

Ονοματεπώνυμο συντάκτη

ΟΡΟΣΗΜΟ ΠΕΙΡΑΙΑ
ΑΝΤΩΝΗΣ ΓΑΒΡΙΛΗΣ